

HARJUMAA MAAVARADE TEEMAPLANEERING

Avalikkuse kaasamine eskiislahenduse koostamiseks

PROTOKOLL

Saku vald, Teaduse 1, 09.12.2024

Algusega kell 18:00

Osalejad: *Agnes Lihtsa, Regionaal- ja Põllumajandusministeerium (REM)*
Harry Kuivkaev, Kliimaministeerium (KLIM)
Erki Vaguri, inseneribüroo Steiger, konsultant
Triin Koorits Skepast&Puhkim (SKPK), konsultant
Kairi Mänd, SKPK, konsultant
Aide Kaar, SKPK, konsultant
Kuulajad ja arutelus osalejad eraldi lehel

Juhatas: *Triin Koorits, SKPK*

Protokollis: *Kairi Mänd, konsultant*

PÄEVAKORD:

1. Teemaplaneeringu (edaspidi *TP*) eesmärk – *Agnes Lihtsa, REM*
2. Potentsiaalsete kaevandamisalade leidmise meetodika – *Agnes Lihtsa, REM*
3. Harju maakonna ehitusmaavarade varustuskindlus – *Harry Kuivkaev, KLIM*
4. Riigi huviga alad – *Harry Kuivkaev, KLIM*
5. Edasine protsess – *Agnes Lihtsa, REM*
6. Küsimused ja avatud arutelu

Küsimused ja arutelu

1. **Küsimus:** Perspektiivne kalmistu maa-ala on teoreetiline pikaajaline plaan- kas võiks kaaluda, et seda veel kohaliku omavalitsusega (KOV) arutada. Kalmistu rajamine on täna teoreetiline vajadus.

Vastus: KOV koostöös see sai välistava kriteeriumina käsitletud.

Küsimus: Miks ringraudtee äärne ala on sellise kujuga?

Vastus: See on moodustatud vastu geoloogiat ja seetõttu ka sellised omapärased kujud. Me ei saanud ala määrata kohta, kus geoloogiline teadmine puudub. Peame kasutama registris olevaid andmeid. Registris maardlat seal ei ole.

Küsimus: Ma saan aru, et ühtegi uuringut selle planeeringu raames läbi ei viida. Et see on olemasolevate andmete töötamise tulemusel tekkinud kaardipilt. Kui nendele välja joonistunud aladele määratakse riiklik huvi, siis kuidas riik võtab vastutuse mõjude osas veerežiimile ja põhjavee

seisundi uurimiseks? Oleme seni olnud uute alade vastu, kuna meil puuduvad uuringud, milline on kaevandamise mõju põhjaveele. See on KOV poolt olnud alus loast keeldumiseks.

Vastus: Planeeringu raames tegi Eesti Geologiateenistus uuringu, et geoloogilisi andmeid täpsustada, aga üldjuhul põhineb planeeringu metoodika olemasolevate andmete tötlusel.

Praegu käivad arutelud riigi poolt, kas tellida põhjavee seisundi mõjude hindamiseks lisauuring. On proovitud taotleda lisavahendeid. Siinkohal tuleb kindlasti tunnustada KOV initsiatiivi uuringute eestvedamisel. Kui uuring näitab, et kaevandamine mõjutab oluliselt põhjavee seisundit, siis tuleb meetmeid rakendada või ei tohi enam vee alt kaevandada.

Küsimus: Varustuskindluse numbrite tabel – kõrgemargilise lubjakivi varustuskindluse prognoos tulevikus on väga tume. Täna puudub instrument, et maavara säästlikult kaevandada ja kasutada.

Vastus: Kehtivad ehitusstandardid näevad ette, et ehitatakse kitsamaid teid ja madalama kvaliteediga, et võimaldada pikemaid teid. 70-80% ehitusmaavaradest tarbib avalik sektor, st valdavalt kaevandatakse vastu riigihuvi.

Teede ehituses on ette antud väga spetsiifilised kihid ja kvaliteedid materjalidele. Hangetesse lisatakse ka tingimusena, et teede muldkehas kasutada ehituse käigus välja kaevandatavat materjali. Suures plaanis kasutatakse meil ehitusmaavara säästlikult. On muidugi piirkondi, kus on kasutatud otstarbetult liiga hea kvaliteediga ehituskivi.

Küsimus: Kui teed õhemaks ehitatakse, siis see ei ole ju säästlik kasutamine.

Vastus: Teede ja raudtee standardid määravad seda.

Küsimus: Aherainet kasutatakse lokaalselt. Rail Balticu trassi ääres seda ei ole. Kui palju kasutatakse Eestis aherainet? Ei ole selle kohta infot. Seda võiks aga tulevikus kasutada täitematerjalina.

Vastus: Väljastatud aheraine kasutatakse kohe ära. See aheraine, mis on juba hunnikus, selle kvaliteet ei ole hea ja seda ei saa kasutada madalamargilise lubjakivi asemel.

Küsimus: Kohaliku kasu instrument - liiva puhul makstakse ressursimaksu?

Vastus: Ehitusmaavara puhul makstakse seda. Kohaliku kasu instrument tuleb lisaks sellele, et täna peab ettevõtja maksma. Tekib lisakomponent, mis jagatakse inimeste vahel ära. Lubjakivil on see tasu kõige kõrgem (kõrgemargilisel).

Küsimus: Kohalikul tasandil saame kaasa rääkida lubade taotlemisel – meie kaalume huve (KOV). Viimasel ajal oleme keeldunud. Kas siis, kui planeering on valmis, kas siis ei tule riik enam meie seisukohta küsima?

Vastus: Väljaspool planeeringuga määratud riigihuviga alasid ei muutu kaevandamislubade taotlemise menetlus. Nendel aladel on kaevandamine edaspidi kohalik kokkulepe.

Küsimus: Võiksime kokkuleppida planeeringu edasise ajaraami. Varsti valitakse juba uued volikogud. Olete täna juba hiljaks jäänud lahenduse koostamisega, kuna uus KOV võim võib lahenduse osas uue seisukoha kujundada.

Vastus: Me ei peaks kartma otsustada ja protsessi.

Küsimus: Kas alade kaardistamisel arvestati ka maaomandit?

Vastus: Teadlikult ei arvestatud, kuna tegemist on strateegilise planeeringuga. Aga ressursi kättesaadavuse juures peame seda arvestama. Alasid ei pea maaomandi järgi välja löikama, aga maaomaniku huve peame mõistlikus mahus arvestama

Küsimus: Kus lisaks Rapla ja Pärnu maakonnale veel maavara TP koostada plaanitakse? Kas on võimalik kõiki planeeringulahendusi näha samas kaardiaknas?

Vastus: Võib-olla järgmisena Lääne - ja Ida-Virumaal.

Kui tulevikus planeeringud kehtestatud saab, siis need koondatakse samasse kaardirakendusse. Täna on Harju ja Rapla-Pärnu maavarade TP lahenduse koostamine väga erinevas etapis.

Maa-ameti geoportaal võiks tulevikus olla loogiline andmebaas, mis kuvab kogu infot korraga.

Harju maakonna maavarade teemaplaneeringu kaasamiskoosolek
09.12.2024 Sakus

1. Jyatiin^r 28.
2. EERO ALAMAA 29.
3. Pille Kestapalu 30.
4. Martin Kestapalu 31.
5. Kadri Kauri 32.
6. Erki Vaguri 33.
7. Kairi Mand 34.
8. Riho Tereping 35.
9. 36.
10. 37.
11. 38.
12. 39.
13. 40.
14. 41.
15. 42.
16. 43.
17. 44.
18. 45.
19. 46.
20. 47.
21. 48.
22. 49.
23. 50.
24. 51.
25. 52.
26. 53.
- 27.